

HEVOSTALOUS LUKUINA 2015

Hevostalous lukuina

Hevosala on toimiala, joka tarjoaa elinkeinon, työtä ja harrastusmahdollisuuksia niin maaseudulla, kunnissa kuin kaupungeissa. Hevostalous elävöittää maaseutua. Suomessa on noin 16 000 tallia ja ala työllistää yli 15 000 henkilöä. Hevosia on Suomessa yli 74 000. Välilliset vaikutukset ovat moninkertaiset muun muassa monipuolisten palvelujentarjonnan, rehu-, rakentamis- ja varustekaupan kautta.

Hevosalan ja hevosen rooli muuttuu muun yhteiskunnan mukana. Tulevaisuudessa hevonen nähdään entistä vahvemmin hyvinvoinnin edistäjänä kuntoutus-, matkailu- ja virkistyspalveluissa. Hevostalous lukuina -tilastot on koottu Mahdollisuuksien hevonen -verkoston yhteistyönä palvelemaan alan sidosryhmiä ja järjestöjä. Yhteistyöverkoston taustalla ovat hevosalan valtakunnalliset järjestöt ja sidosryhmät.

SISÄLLYS

1. Hevosurheilu - elinkeinoja, vauhtia ja virkistystä . 3	4. Hevonen kuntouttajana ja hevosavusteinen terapia 12
Hevosalan avainluvut Suomessa vuonna 2015 3	Vaikeavammaisten lääkinällinen kuntoutus 12
Yleisömääräarviot 2015 3	Maksetut etuudet 2010- 2015 12
Hevosten kokonaismäärät Suomessa 2009- 2015.. 4	5. Hevostalouteen kohdistuvat maataloustuet 13
Suomen Ratsastajainliiton jäsenistö ja kilpailut .. 5	Hevosten kansallinen tuki ja alkuperäisrotutuki . 13
Suomen Ratsastajainliiton jäsenistö..... 6	6. Teurastus ja hevosenliha 14
Raviurheilun tunnuslukuja 2010- 2015..... 7	Hevosenliha 14
Raviurheilun valmennus- ja ohjastajalisenssit 8	7. Hevosalan osaajia ja ammattilaisia, tutkimusta ja kehitystoimintaa 15
Raviurheilun lisenssijärjestelmä 8	Hevosalan koulutusta tarjoavia oppilaitoksia 15
Lisenssien ikäjakauma 2015 8	8. Eläinlääketiede..... 16
2. Kasvatus - hevostalouden kivijalka 9	Hevosklinikoita 16
Suomessa syntyneet varsat 2010- 2015 9	9. Yhteistyön voimalla - Mahdollisuuksien hevonen . 17
Suomessa astutetut tammät 2010- 2015 10	Hevosalan järjestöjä ja organisaatioita
Tuonti- ja vientihevoset 2009- 2015..... 10	sekä viranomaistahoja 17
3. Toto-pelit 11	
Hevosvedonlyöntipelit 11	

Hevostalous lukuina 2015 tekijät:

Hippolis
Suomen Hippos ry
Suomen Ratsastajainliitto ry
Luke Hevostalous

Kannen kuvat: Sonja Holma (Hankasalmen ratsastuskoulu), Terhi Piispa-Helistö (Jorma Kontion 10000. voitto) ja Erja Mattila

Taitto: Kiekuva 2016 / Paula Numminen

1. Hevosurheilu - elinkeinoja, vauhtia ja virkistystä

Hevonen kokoaa ympärilleen kaikenikäisiä naisia ja miehiä sekä tyttöjä ja poikia. Hevosurheilutapahtumat vaihtelevat elämyksellisistä jääraveista, paikallisista seurojen ratsastuskilpailuista ja tunnelmallisista kesäraveista aina kymmeniätuhansia suomalaisia kokoaviin ravi- ja ratsastusurheilun suur tapahtumiin. Suomalaisen hevosurheilun näyteikkunoita ja suurimpia tapahtumia ovat ympäri Suomea kiertävä Kuninkuusravit ja ratsastuksen osalta Helsinki International Horse Show.

Ravikilpailuja järjestetään 43 raviradalla, joilla kilpailee vuosittain lähes 7 000 hevosta. Ravitapahtumat kokoavat paikan päälle vuosittain noin 670 000 suomalaista. Suomen toiseksi seuratuimmassa urheilulajissa kilpaillaan kahden hevosrodun voimin. Omissa lähdöissään juoksevat lämminveriset ja suomenhevoset.

Ratsastustoimintaa harjoitetaan koko maassa, yritysten keskittyessä kaupunkien läheisyyteen. Ratsastuksen harrastajista yli puolet on aikuisia. Ratsastusta harrastaa 170 000 suomalaista.

Hevosalan avainluvut Suomessa vuonna 2015

Hevosia	74 200
Raviurheilun harrastajia ja seuraajia	210 000
Ratsastuksen harrastajia	170 000
Hevosala työllistää	15 000
Hevostalleja	16 000
Hevospelien vaihto (milj. €)	230
Syntyneitä varsoja	3 033

Taulukko 1: Suomen hevosalan avainluvut. Lähde: Mahdollisuuksien hevonen -hevosalan kehittämisohjelma, Suomen Ratsastajainliitto ry, Fintoto Oy ja Suomen Hippos ry.

Yleisömääräarviot 2015

TAPAHTUMA	KÄVIJÄMÄÄRÄ
Kuninkuusravit, 1. - 2.8.2015 Joensuu	60 000
Helsinki Horse Fair*, 7. - 8.3.2015	46 000
Helsinki International Horse Show, 22. - 25.10.2015	44 500
St Michel -ravit, 18. - 19.7.2015 Mikkeli	21 300
Suur-Hollola -ajo, 4. - 5.7.2015 Lahti	14 900
Hevoset-messut, 11. - 12.4.2015 Tampere	14 000
Finlandia -ajo, 17.5.2015 Vermo	9 200
Kymi GP -ravit, 27.6.2015 Kouvola	9 200
Suomenratsujen Kuninkaalliset, 3. - 6.9.2015 Ypäjä	9 000
Finnderby, 4. - 7.6.2015 Ypäjä	7 000

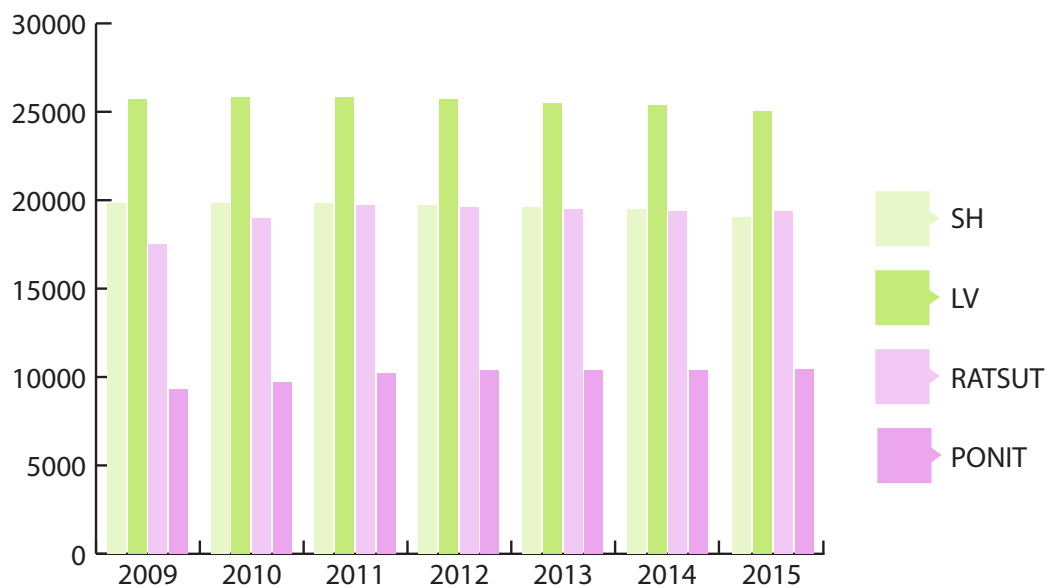
*Tapahtuma on osa myös muita lajeja esittelevää GoExpo-kokonaisuutta

Taulukko 2: Yleisömäärät Suomen suurimmissa hevosalan tapahtumissa vuonna 2015. Lähde: tapahtumajärjestäjät.

Hevosten kokonaismäärät Suomessa 2009 - 2015

	SUOMENHEVOSET*	LÄMMINVERISET RAVIHEVOSET	RATSUT	PONIT	YHTEENSÄ
2009	19 800	25 700	17 500	9 300	72 300
2010	19 800	25 800	19 000	9 700	74 300
2011	19 800	25 800	19 700	10 200	75 500
2012	19 700	25 700	19 600	10 400	75 400
2013	19 600	25 500	19 500	10 400	75 000
2014	19 400	25 400	19 400	10 400	74 600
2015	19 200	25 200	19 400	10 400	74 200

*Suomenhevosten kokonaismäärä. Sisältää suomenhevosen kaikki käyttömuodot.

Taulukko 3: Hevosten kokonaismäärät Suomessa vuosina 2009 - 2015. Lähde: Suomen Hippos ry.

Suomen Ratsastajainliiton jäsenistö ja kilpailut

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
SRL:N JÄSENET						
Jäsenet	43 757	44 776	45 589	46 560	46 395	45 857
Green Card*	4 653	4 061	4 077	3 410	3 067	3 027
Yhteensä	48 410	48 837	49 666	49 970	49 462	48 884
Ratsastusseurat	440	455	471	476	489	492
SRL:n hyväksymät harrastetallit	51	64	72	69	75	77
SRL:n hyväksymät ratsastuskoulut	225	230	237	231	244	246
SRL:n hyväksymät yksityistallit	14	15	15	25	34	37
SRL:n hyväksymät vaellustallit						6
SRL:n jäsentallit yhteensä	290	309	324	325	353	366

KILPAILULISENSSIT**						
Kilpailulisenssejä 2-tasolla***	4 082	4 028	4 003	3 874	3 660	3 510
Kilpailulisenssejä 3-5-tasolla ****	1 701	1 805	1 754	1 693	1 773	1 997
Kansainvälisiä lupia	239	225	229	263	273	297
Kilpailulupien määrä hevosilla	7 167	7 415	7 675	7 603	7 605	7 877

RATSASTUSKILPAILUT						
Kansainväliset kilpailut						
Kilpailuja	232	387	332	300	337	309
Lähtöjä	2 119	2 557	2 162	2 259	2 859	3 053
Kilpailut tasot 3-5****						
Kilpailuja	120	120	121	115	167	149
Lähtöjä	14 654	15 124	14 935	13 402	15 760	26 954
Kilpailut taso 2***						
Kilpailuja	318	332	345	326	368	277
Lähtöjä	27 652	30 161	31 984	31 226	33 283	17 022
Ratsastuksen kokonaisharrastajamäärä				170 000	170 000	170 000

*Ratsastajainliiton jäsentalliin säännöllisesti ratsastavat asiakkaat voivat seurajäsenyyden sijaan valita myös Green Card -jäsenyyden, joka oikeuttaa vakuutusturvaan.

** Mukana este-, koulu-, kenttä- ja pararatsastus sekä valjakko, vikellys, matka- ja lännenratsastus

*** entinen aluetaso

**** entinen kansallinen taso

Taulukko 4: Suomen Ratsastajainliiton jäsenistö ja kilpailut vuosina 2010-2015.
Lähde: Suomen Ratsastajainliitto ry.

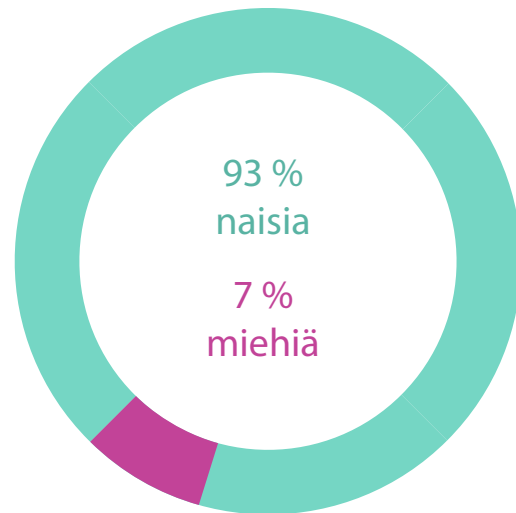
Suomen Ratsastajainliiton jäsenistö

Sukupuolijakauma

Juniorit

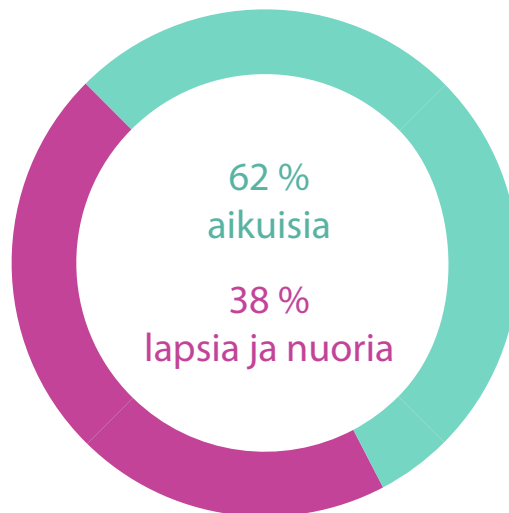

Seniorit

Juniori on sen vuoden loppuun, kun täyttää 18 vuotta. Seniori on sen vuoden alusta, jolloin täyttää 19 vuotta.

Ikäjakauma

Kuvio 1: Ratsastuksen harrastajien jakauma sukupuolen ja iän mukaan.
Lähde: Suomen Ratsastajainliitto ry.

Raviurheilun tunnuslukuja 2010-2015

RAVIRADAT

Maakuntaradat 20 kpl

Kesäradat 23 kpl

Harjoitusraviradat 112 kpl

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
--	------	------	------	------	------	------

RAVIT

Totoravipäivät	625	607	574	563	546	533
Totoravilähdöt	5 649	5 661	5 403	5 338	5 089	4 978
Paikallisravit	53	44	53	48	43	41
Poniravipäivät	16	11	15	16	17	16
Kilpailupäivät yht.	667	651	637	623	606	590

Startanneet hevoset

Lämminveriset	4 904	4 917	4 853	4 730	5 042	4 824
Suomenhevoset	2 292	2 178	2 193	2 171	2 078	2 058
Ponit	567	586	625	624	614	592

Kilpailleiden hevosten omistajat

Henkilöt	4 003	3 761	3 640	3 479	2 808	2 548
Muut (kimpat, yhteisöt)	4 329	4 233	4 130	4 119	4 039	3 459
Yleisömäärä radoilla (milj. katsojaa)	0,73	0,73	0,72	0,72	0,65	0,67

ALAN TOIMIJAT

Valmentajat		3 729	3 612	3 566	3 393	3 321
Ohjastajat	2 102	2 206	2 084	1 970	1 960	1 890
Kilpailleet poniohjastajat	459	456	499	461	450	433

RAVIURHEILUN NUORISOTOIMINTA

Poniravikoulut 7 kpl

Nuorisoravikerhot 15 kpl

Nuorisotoiminnassa mukana 2 600 hlöä

MAKSETUT PALKINNOT

Ratojen maksamat palkinnot (milj. €)	19,3	19	20,2	20,8	18,5	17,3
Opetuslähtöpalkinnot (milj. €)	0,6	0,17	0,16	0,15	0,15	**
Nuoret radalle -palkinnot* (€)					93 500	160 500

*aikavälillä 1.7. -31.12.2014

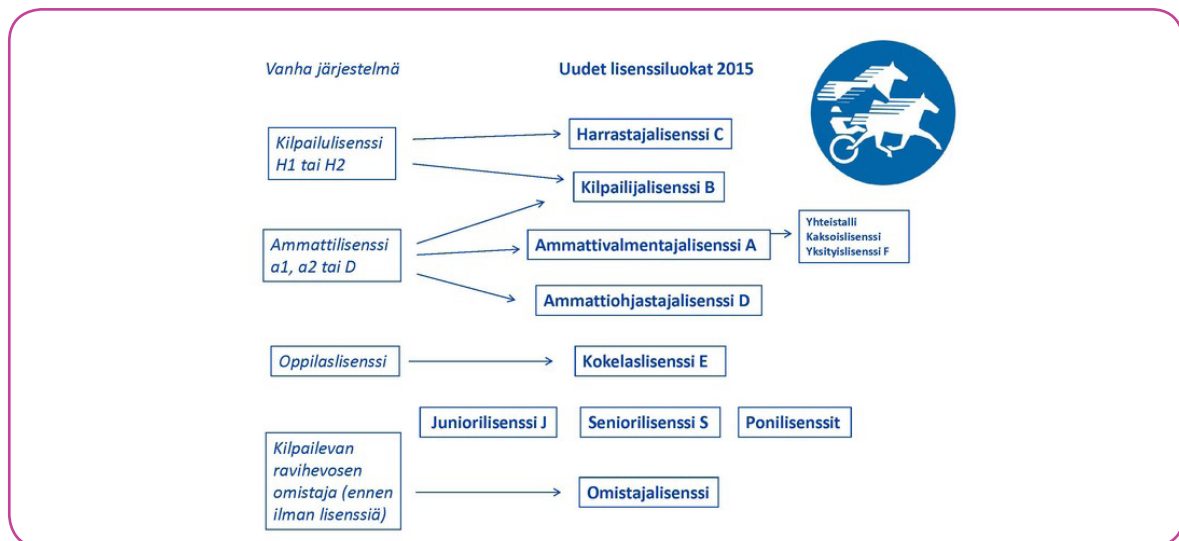
** vuonna 2015 ei maksettu opetuslähtöpalkintoja

Raviurheilun valmennus- ja ohjastajalisenssit

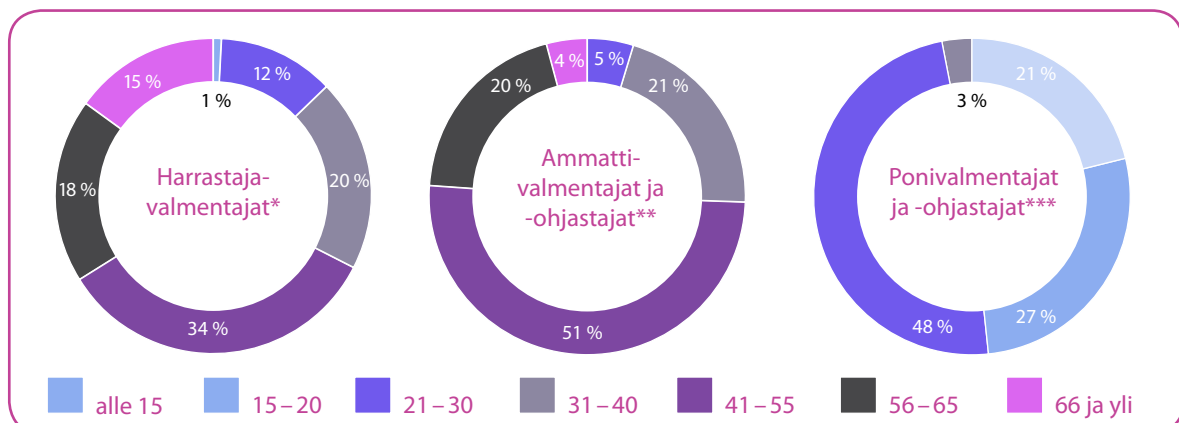
	2011	2012	2013	2014	2015
Ammattiohjastajalisenssit (D)	8	7	7	7	9
Ammattivalmentajalisenssit (A)					157
Kilpailijalisenssit (B)	145	157	163	150	107
Harrastajalisenssit (C)	2 462	2 602	2 405	2 547	5 959
Kokelaslisenssit	102	104	96	57	61
Juniorilisenssit (J) uusi					158
Yksityisvalmentajalisenssit (F) uusi					9
Poniajolisenssit (P1, P2, P3)	521	504	442	449	497
Seniorilisenssit	433	312	282	151	152

Taulukko 6: Valmennus- ja ohjastajalisenssit vuosina 2011 - 2015. Lisenssihaltijat, joilla vähintään 1 startti/vuosi. Lähde: Suomen Hippos ry.

Suomen Hippos ry uudisti yhteistyössä alan toimijoiden kanssa suomalaisen raviurheilun lisenssijärjestelmän. Uusi lisenssijärjestelmä astui voimaan 1.1.2015

Kuva 1: Raviurheilun lisenssijärjestelmä.

Kuvio 2: Lisenssien ikäjakauma 2015. *Lisenssi C, ** Lisenssit A,D,F ja B, *** Lisenssit p,P1,P2 ja P3

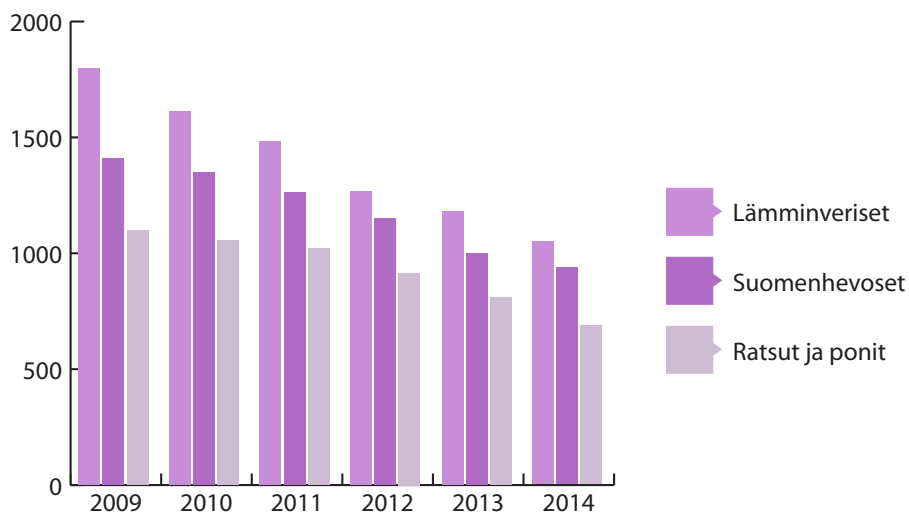
2. Kasvatus - hevostalouden kivijalka

Suomalaisen hevostalouden kivijalka on kotimainen hevoskasvatus. Hevoskasvatus hyödyttää maaseutua ja suomalaista maataloutta parhaimmalla mahdollisella tavalla. Hevoskasvatuksen tärkeä tehtävä on paitsi tuottaa käyttötarkoitukseensa sopivia hevo-

sia myös ylläpitää hevostaitoja ja siirtää niitä sukupolvilta toiselle. Hevosala on suhdanneherkkä ala, joten talouden taantuma näkyy myös kasvatuksen määrän vähenemisessä viimeisten vuosien aikana.

Suomessa syntyneet varsat 2010-2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lämminveriset	1 799	1 613	1 484	1 291	1 212	1 038
Suomenhevoset	1 410	1 347	1 263	1 162	1 003	939
Ratsut ja ponit yht.	1 291	1 221	1 113	1 036	818	722
Ratsuhevoset	477	424	388	353	350	305
Arabialainen täysiverinen	11	11	1	6	7	5
Connemara	22	23	16	17	20	23
Gotlanninruss	37	37	29	23	25	23
Islanninhevonen	143	124	107	100	68	74
New Forest	26	17	18	17	11	14
Shetlanninponi	329	322	309	291	234	219
Suomalainen ratsuponi	13	12	13	7	12	9
Vuonohevonen	13	21	17	15	18	11
Welsh Mountain sec. A	15	13	11	21	13	13
Welsh sec. B	6	16	16	12	3	8
Welsh sec. C	7	9	5	4	4	9
Welsh sec. D	12	11	5	8	8	9

Taulukko 7: Suomessa syntyneet varsat vuosina 2010-2015. Lähde: Suomen Hippos ry.

Suomessa astutetut tammät 2010-2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lämminveriset	2 583	2 282	2 080	1 924	1 681	1 550
Suomenhevokset	2 383	2 149	1 981	1 704	1 547	1 615
Ratsut ja ponit yht.	1 806	1 665	1 520	1 249	1 204	1 199
Ratsuhevoset	819	747	674	623	537	571
Arabialainen täysiverinen	18	8	12	4	6	5
Connemara	40	31	21	39	39	28
Gotlanninruss	55	36	39	32	35	30
Islanninhevonen	160	140	134	109	119	119
New Forest	32	34	30	24	30	28
Shetlanninponi	530	485	444	345	367	321
Suomalainen ratsuponi					4	6
Vuonohevonen	31	20	21	22	14	17
Welsh Mountain sec. A	25	16	32	19	15	25
Welsh sec. B	19	19	18	5	11	17
Welsh sec. C	11	9	10	10	15	6
Welsh sec. D	24	9	13	17	12	17

Taulukko 8: Astutetut tammät Suomessa vuosina 2010-2015. Lähde: Suomen Hippos ry.

Tuonti- ja vientihevoset 2009-2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
TUONNIT						
Lämminveriset ravihevokset	301	221	321	325	275	257
Ratsut ja ponit	1 691	1 397	1 242	1 101	1 019	1 237
Yhteensä	1 992	1 618	1 563	1 426	1 294	1 494
VIENNIT						
Lämminveriset						
Pysyvät viennit	62	58	62	95	58	80
Väliaikaiset viennit	156	198	173	150	196	186

Taulukko 9: Suomen Hippokseen rekisteröidyt tuonti- ja vientihevoset vuosina 2010-2015. Lähde: Suomen Hippos ry.

3. Toto-pelit

Peliyhtiö Fintoton tehtävänä on järjestää Toto-pelit vastuullisesti ja tehokkaasti hankkiakseen varoja hevoskasvatukseen ja hevosurheilun edistämiseen Suomessa. Fintoto tukee osaltaan hevostalouden monitahoista ekosysteemiä: hevosen hyvinvointia, hevosharrastajia sekä hevosista elantonsa saavia Toto-peleillä on suuri merkitys koko suomalaiselle he-

vostaloudelle ja maaseudulle. Totoa pelataan vuosittain noin 230 miljoonalla eurolla.

Fintoto Oy on Suomen Hippos ry:n kokonaan omistama osakeyhtiö, jolla on arpajaislain antama yksinoikeus hevospelitoiminnan harjoittamiseen Suomessa.

Hevospeleistä kertyvien varojen jakautuminen 2015

*Totopelikertymä, valtionapu hevostalouteen, järjestöavustukset, tutkimus ja osa palkintotuista.

Kuvio 3: Hevospeleistä kertyvien varojen jakautuminen 2015. Lähde: Fintoto Oy.

Hevosvedonlyöntipelit

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Fintoto Oy:n totopelit (milj. €)	192,9	198,9	249,1	248,2	231,1	230,0
Veikkaus Oy:n hevospelit (milj. €)	50,4	48,9				
Hevospelit kotimaassa yhteensä (milj. €)	243,3	247,8	249,1*	248,2	231,1	230,0

* Kaikki hevospelit ovat olleet Fintoto Oy:n hallussa vuodesta 2012 lähtien

Taulukko 10: Hevosvedonlyöntipelit vuosina 2010-2015. Lähde: Fintoto Oy.

4. Hevonen kuntouttajana ja hevosavusteinen terapia

Hevosta käytetään monipuolisesti ennaltaehkäisevässä ja kuntouttavassa toiminnassa. Hevosavusteinen toiminta on Green Care -toiminnan edelläkävijöitä Suomessa. Esimerkiksi kunnat, kaupungit, yksityisen terveydenhuollon toimijat sekä seurakunnat käyttävät hevosavusteisia palveluja ennaltaehkäi-

sevässä ja kuntouttavassa toiminnassa. Kela korvaa ratsastusterapiaa osana vaikeasti vammautuneiden lääkinällistä kuntoutusta. Hevosella uskotaan lähitulevaisuudessa olevan yhä merkittävämpi rooli hyvinvointi- ja kuntoutuspalveluissa.

Maksetut etuudet 2010-2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Toimintaterapia/ ratsastusterapia (€)	90266	132207	139600	166796	244883	295094
Fysioterapia/ ratsastusterapia (€)	1399140	1544062	1519772	1572317	1695971	2080982
Yhteensä (€)	1489406	1676268	1659372	1739113	1940854	2376076

Taulukko 11: Kelan maksamat etuudet 2010-2015. Lähde: Kela.

Vaikeavammaisten lääkinällinen kuntoutus

	2011	2012	2013	2014	2015
TOIMINTATERAPIA/RATSASTUSTERAPIA					
0-15-vuotiaat kuntoutuksen saajat	64	56	78	101	-
16-24-vuotiaat kuntoutuksen saajat	7	9	4	13	-
25-64-vuotiaat kuntoutuksen saajat	10	11	9	10	-
Kuntoutuksen saajat yhteensä	81	76	91	124	156
FYSIOTERAPIA/RATSASTUSTERAPIA					
0-15-vuotiaat kuntoutuksen saajat	545	558	545	544	-
16-24-vuotiaat kuntoutuksen saajat	167	152	139	142	-
25-44-vuotiaat kuntoutuksen saajat	193	117	128	146	-
45- ja yli 64-vuotiaat kuntoutuksen saajat	113	108	99	107	-
Kuntoutuksen saajat yhteensä	950	935	911	939	986

Taulukko 12: Kelan korvaama ratsastusterapia vaikeavammaisten lääkinällisessä kuntoutuksessa vuosina 2011-2015. Lähde: Kela.

5. Hevostalouteen kohdistuvat maataloustuet

Hevonen on tuotantoeläin ja osa suomalaista maataloutta ja taajamien sekä kaupunkien läheisyydessä toteutuvaa palvelutuotantoa. Kasvualaa voidaan vauhdittaa ohjaamalla yhteiskunnallisia tukia alaan liittyvien mahdollisuuksien hyödyntämiseksi. Viime kädessä hyödynsaajana on koko suomalainen maa-seutu ja yhteiskunta.

Alla olevassa taulukossa on tietoja hevosten kansalliseen kotieläintukeen sekä alkuperäisrotutukeen liittyen vuosina 2010–2015. Kansallista kotieläintukea ei maksettu vuonna 2015 Etelä-Suomen alueella. Hevostaloudessa toimivat yritykset ja maatilat voivat saada ehdot täytettyään erilaisia investointi- ja kehittämistukia.

Hevosten kansallinen tuki ja alkuperäisrotutuki

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Maatilat, joilla hevosia			5 002	4 437	4 121	3 421
Hevosmäärä mautiloilla	31 600	31 600	30 700	28 195	26 344	21 525
Kansallista hevostukea saaneet tilat (lkm)	3 561	3 311	3 074	2 271	1 679	733*
Tukikelpoiset hevoset (lkm), kansallinen kotieläintuki						
Siitostammat	4 374	4 137	3 335	2 645	2 141	916
Suomenhevoset	8 031	7 782	7 518	5 790	5 338	2 765
1-3 v. muut hevoset/ponit	3 494	3 427	3 181	2 473	2 043	788
Yhteensä	15 899	15 346	14 034	10 908	9 522	4 469
Myönnetyt tuet (€)	2 450 026	2 361 423	2 138 987	1 631 858	1 006 172	371 172
ALKUPERÄISROTUTUET						
Suomenhevon						
Tilojen lukumäärä	442	444	358	306	227	94
Eläinten lukumäärä	951	968	795	716	546	364

* Kansallista kotieläintukea ei maksettu vuonna 2015 Etelä-Suomen alueella

Taulukko 13: Hevostaloudelle myönnetyt tuet ja tuensaajien lukumäärä vuosina 2010-2015.
Lähde: Luonnonvarakeskus ja Maanmittauslaitos.

6. Teurastus ja hevosenliha

Suomessa on 14 hevosta vastaanottavaa teurastamoita. Vuonna 2015 vuosittaisesta noin 4 000 hevosen poistumasta 37% käytettiin elintarvikkeeksi. Suurimmat hevosenlihan tuontimaat olivat vuonna 2015

Kanada, Meksiko, Ranska ja Argentiina. Hevosenlihaa tuotiin myös Espanjasta, Uruguayista, Romanista, Belgiasta, Australiasta, Brasiliasta, Ruotsista ja Virosta.

Hevosenliha

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Teurastus (ruhojen lukumäärä)	1 257	1 675	1 795	1 861	1 616	1 489
Lihantuontanto (1000 kg)	348	460	487	520	453	421
Hevosenlihan kulutus (kg/vuosi/henkilö)	0,5	0,5	0,5	0,6	1,5*	

* vuosi 2014 ennakkotieto

HEVOSENLIHAN TUONTI

Lihan määrä (kg)	2 328 921	2 305 421	2 418 646	2 608 263	2 249 660	1 485 951**
Rahallinen arvo (€)	3 802 640	4 656 553	5 252 416	5 896 760	5 267 543	4 098 570**

** ** tiedot 1.1.-31.11.2015

Taulukko 14: Hevosten teurastus ja tuonti. Lähde: Tulli ja Luonnonvarakeskus

7. Hevosalan osaajia ja ammattilaisia, tutkimusta ja kehitystoimintaa

Hevosalan ammattilaisia koulutetaan alan oppilaitoksissa eri puolilla Suomea. Suomalaiset hevososaajat ovat arvostettuja ympäri maailmaa. Hevosalan perustutkinto valmistaa hevosenhoitajaksi ja ratsastuksenohjaajaksi sekä hevosalan ammattitutkinto hevosten valmentajaksi, ratsastuksenopettajaksi ja kengitysespäksi. Hevosalan erikoisammattitutkintoja ovat tallimestari ja master-tason ratsastuksen opettaja.

Ammattikorkeakoulutason tutkinto hevosalalta on tällä hetkellä mahdollista suorittaa Hämeen

ammattikorkeakoulussa. Helsingin yliopiston maatalous- ja metsätieteellisessä tiedekunnassa on kotieläinjalostuksen ja -ravitsemuksen opintosuunnat. Tässä koulutuksessa on opinnäytetöiden kautta mahdollisuus painottua myös hevosalan opintoihin.

Hevosiin ja hevosalaan kohdistuvaa monipuolista tutkimus- ja kehittämistyötä tehdään Luonnonvarakeskuksessa Ypäjällä sekä monissa maamme yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa.

Hevosalan koulutusta tarjoavia oppilaitoksia

HEVOSALAN PERUSTUTKINTO

Axxell	www.axxell.fi
Harjun oppimiskeskus	www.harjunopk.fi
Hevosopisto Oy	www.hevosopisto.fi
Keski-Pohjanmaan maaseutuopisto, Kaustisen yksikkö	www.kpedu.fi
Keski-Pohjanmaan maaseutuopisto, Perhon yksikkö	www.kpedu.fi
Koulutuskeskus Salpaus	www.salpaus.fi
Oulun Seudun ammattiopisto, Pudasjärven yksikkö	www.osao.fi
Ruukin maaseutuopisto	www.rmo.fi
Ylä-Savon ammattiopisto	www.ysao.fi

HEVOSALAN AMMATTITUTKINTO

Harjun oppimiskeskus	www.harjunopk.fi
Jämsän Ammattiopisto	www.jao.fi
Kaustisen raviopisto	www.kpedu.fi
Koulutuskeskus Salpaus	www.salpaus.fi
Ylä-Savon ammattiopisto	www.ysao.fi
Hevosopisto Oy	www.hevosopisto.fi

ERIKOISAMMATTITUTKINTO

Hevosopisto Oy	www.hevosopisto.fi
Ylä-Savon ammattiopisto	www.ysao.fi

AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO

Hämeen ammattikorkeakoulu	www.hamk.fi
---------------------------	--

Taulukko 15: Hevosalan oppilaitokset.

8. Eläinlääketiede

Suomessa toimii 24 hevosklinikkaa ja -sairaala. Hevossairauksien erikoiseläinlääkäreitä (kansallinen tutkinto) on koulutettu vuodesta 1988. Vuosina 1988–2015 valmistunut yhteensä 43 tutkinnonsuo-

rittajaa. Suomessa työskentelee kuusi eurooppalaisen tai amerikkalaisen diplomaattitutkinnon suorittanutta erikoiseläinlääkärää.

Hevosklinikkoita

Evidensia Hevossairaala Hyvinkää	puh. 0201 750 220, päivystys 0600 18281	Hyvinkää
Evidensia Hevosklinikka Kuopio	puh. 0201 750 370	Kuopio
Evidensia Hevosklinikka Laukaa	puh. 0201 750 200	Laukaa
Evidensia Hevosklinikka Oulu	puh. 0201 750 210	Oulu
Evidensia Hevosklinikka Seinäjoki	puh. 0201 750 390	Seinäjoki
Eläinklinikka Takala	puh. 06 420 1700	Nurmo
Eläinklinikka Tervet	puh. 044 345 7090	Karstula
Elwet hevosklinikka Forssa	puh. 040 555 5075 Erkki Luikko tai 0400 346 026	Forssa
Hevosklinikka Anivet	puh. 02 255 0001	Turku
Hevosklinikka Equivet	puh. 010 321 4600	Espoo
Hevoslääkärikeskus Hippomedi Oy	puh. 040 025 0710	Piikkiö
Joensuun eläinklinikka	puh. 013 320 1106	Joensuu
Kangasalan Hevosklinikka	puh. 03 377 4666, 050 569 3636	Kangasala
Kymenlaakson Hevosklinikka Oy	puh. 05 320 1106	Kouvola
Mikkelin Hevosklinikka	puh. 050 531 7021	Mikkeli
Nikulan Hevosklinikka	puh. 044 368 7141	Kaustinen
Orimattilan Hevoskylän klinikka	puh. 03 777 4107	Orimattila
Porvoon Hevosklinikka Oy	puh. 010 231 1280	Porvoo
Rovaniemen Hevosklinikka Oy	puh. 044 254 4869	Rovaniemi
Savon eläinsairaala	puh. 040 716 0979	Kiuruvesi
Seinäjoen raviradan Hevosklinikka	puh. 050 362 0253	Seinäjoki
Tampereen Hevosklinikka	puh. 03 344 1700	Tampere
Valkeakosken eläinsairaala Profivet	puh. 020 756 9690	Valkeakoski
Yliopistollinen eläinsairaala	puh. 09 1911 (vaihte), 09 191 573 50, 0600 974 12 (päivystys)	Helsinki
Ypäjän Hevossairaala	puh. 040 416 6052	Ypäjä

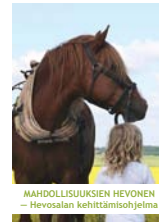
Taulukko 16: Hevosklinikat ja -sairaalat. Lähde: Suomen Hippos ry

9. Yhteistyön voimalla - Mahdollisuuksien hevonen

Hevosalaa viedään eteenpäin hyvässä yhteistyössä hevosalan järjestöjen toimesta. Hevosalan kehittämisen kokonaisuutta koordinoi Hippolis ja Mahdollisuuksien hevonen -yhteistyöverkosto.

Hevostalouden kokonaisuuteen voit tutustua myös Mahdollisuuksien hevonen videon kautta. Videota saa vapaasti käyttää erilaisissa hevosalan tilaisuuksissa.

Hevosalan järjestöjä ja organisaatioita sekä viranomaistahoja

Suomen Hippos ry	www.hippos.fi
Hevosjalostusliitot	www.hevosjalostusliitot.fi
Suomen Ratsastajainliitto ry	www.ratsastus.fi
MTK (Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto)	www.mtk.fi
ProAgria keskuskeskukset ja ProAgria keskusten liitto	www.proagria.fi
Luonnonvarakeskus (Luke) hevostutkimus	www.luke.fi
Suomen Hevostietokeskus ry	www.hevostietokeskus.fi
Hippolis - Hevosalan osaamiskeskus ry	www.hippolis.fi
Suomen Hevosomistajain Keskusliitto	www.shkl.net
Fintoto Oy	www.toto.fi , www.fintoto-oy.fi
Hevosopisto Oy	www.hevosopisto.fi
SEY Suomen Eläinsuojeluyhdistysten Liitto ry	www.sey.fi
Ratsujalostusliitto ry	www.ratsujalostusliitto.fi
Suomen Ravivalmentajat ry	www.ravivalmentajat.fi
Raviradat	www.raviradat.fi
Hevoshankkeet	www.ely-keskus.fi , www.mavi.fi
Maa- ja metsätalousministeriö	www.mmm.fi
Maaseutuvirasto	www.mavi.fi
Elintarviketurvallisuusvirasto	www.evira.fi
Aluehallintovirasto	www.avi.fi
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, ELY-keskukset	www.ely-keskus.fi

Taulukko 17: Hevosalan järjestöjä, organisaatioita ja viranomaistahoja.